

آموزش تفکر انتقادی (ضرورت مدارس هزاره سوم)

مؤلفان:

الهام ابوالفضلی

دکتر مهدی معینی کیا

عضو هیات علمی دانشگاه محقق اردبیلی

سرشناسه	ابوالفضل، الهام، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	آموزش تفکر انتقادی
منحصانات نشر	بهرین طبع دانش، ۱۳۹۴
منشخصات ظاهری	۱۰۸ ص: ۹۶/۹۰، س. م.
شابک	978-600-6637-16-7
وضعیت فهرست نویسی	فهرست مختصر
پادداشت	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
شماره افزوده	معین، کیا، مهدی، ۱۳۵۴ -
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۳۰۵۰

انتشارات طلوع دانش

تهران - میدان شهدا - خیابان پیروزی - رودروی ایستگاه مترو شیخ الیهی - کوچه رستمی پلاک ۱

تلفکس: ۳۳۶۴۶۸۰۱ تلفز: ۳۳۷۸۹۵۶۵ - ۸۸۳۴۵۶۸۷ همراه: ۲۲۸ - ۰۹۱۲ ۲۳۴۱

E-mail: Tolooedaneshe@yahoo.com

■ عنوان: آموزش تفکر انتقادی

■ مؤلف: الهام ابوالفضلی - دکتر مهدی معینی کیا

■ ناشر: طلوع دانش

■ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

■ چاپ صحافی: صاحب کوثر

■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

■ قیمت: ۴۰۰۰ تومان

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳۷-۱۶-۷

فهرست

۷	سخن مؤلفین
۱۱	مقدمه
۱۵	مفهوم و ماهیت تفکر
۱۸	تفکر در اسلام
۱۹	تعریف و ویژگیهای تفکر انتقادی
۲۸	پیشینه تفکر انتقادی
۳۳	ویژگیهای افراد دارای تفکر انتقادی
۳۶	نار اجتماعی تفکر انتقادی
۳۸	عوامل پست‌ساز تفکر انتقادی
۴۰	نظریه‌های یادگیری همسوز با تفکر انتقادی
۴۵	آموزش مسأله محور
۴۷	الگوی تفکر انتقادی پاول
۵۵	اهمیت و ضرورت پرداختن به تفکر انتقادی
۶۲	نقش معلم در پرورش تفکر انتقادی
۷۴	لزوم نهادینه کردن تفکر انتقادی در دانش آموزان
۸۲	موانع پرورش تفکر انتقادی
	راه‌های پرورش تفکر انتقادی و چگونگی کاربست
۸۵	آن در کلاس
۹۱	اسلام و تفکر انتقادی
۹۲	نتیجه گیری
۱۰۱	منابع

سخن مؤلفین:

معلمان ما باید با تفکر انتقادی و مبانی فلسفی تفکر انتقادی آشنا باشند تا بتوانند زمینه‌ای برای تفکر انتقادی در دانش‌آموزان ایجاد کنند.

دانش‌آموز خوب بودن و نمره عالی گرفتن، زندگی واقعی ما را تضمین نمی‌نماید.

اگر هدف از فعالیت‌های آموزشی در مدرسه حفظ کردن و آموختن مطالبی باشد که چندان ارتباطی با زندگی شاگردان نداشته باشد، دانش‌آموزان و نسل آینده که از سیستم تعلیم و تربیت خارج می‌شوند نمی‌توانند درباره آینده خود و آینده جامعه تصمیم بگیرند. در این میان شایسته است معلمان ما فرآیندهای شناختی که تفکر انتقادی را بنیان می‌گذارد، درک نمایند و آن را در دانش‌آموزان به وجود بیاورند. چون محور فعالیت‌های آموزشی این است که شاگردان پیام‌ها را چگونه فکر کنند و

چگونه قضاوت کنند تا آن را در زندگی بکار بگیرند. بخشی از ضرورت متعارف در آموزش مهارت‌های مبانی فلسفی تفکر انتقادی در این نکته است که در عصری که کتب درسی قبل از اتمام چاپ و انتشار، کهنه می‌شوند و بیشتر مشاغل دستخوش نوآوری‌های سریع و مداوم قرار می‌گیرند، اهداف غایی و کلی تعلیم و تربیت ناگزیر باید تغییر یابد. دانش‌آموزانی که قرار است در آینده با جهانی غیرقابل پیش‌بینی مواجه شوند، ناچارند مهارت‌هایی را بیاموزند که تا حد ممکن آن‌ها را بر زندگی مسلط سازد و به همین سبب آن‌ها باید تا جایی که می‌توانند نقادانه و خلاق فکر کنند و از موضوع‌ها و مسائل جهان آگاهی یابند. معلمان در کلاس درس با روش‌های قالبی خاص و با سانسور حقایق و ایجاد محیط سخت انضباطی منجر به حفظ کردن مطالب درسی شده و عملاً یک نوع حکومت استبدادی را در کلاس حاکم می‌سازند و جلوی هر گونه تفکر سالم را می‌گیرند. آنان نمی‌دانند که هدف از فعالیت‌های آموزشی در مدرسه حفظ کردن و آموختن مطالبی

نیست که چندان ارتباطی با زندگی شاگردان ندارد، بلکه آنچه باید محور فعالیت‌های آموزشی قرار گیرد این است که شاگردان بیاموزند چگونه فکر کنند و چگونه قضاوت کنند تا بتوانند درباره آینده خود و آینده جامعه تصمیم بگیرند. با گسترش فناوری و انفجار دانش ضرورت آموزش تفکر انتقادی در کلاس بسیار مهم به نظر می‌رسد لذا در این کتاب به بررسی این موضوع می‌پردازیم که تفکر انتقادی چیست؟ چه اهمیتی در آموزش و یادگیری دارد؟ رشد و آموزش تفکر انتقادی در کلاس‌های درس چگونه است؟ و چه کاربردهایی می‌تواند برای اولیای تعلیم و تربیت داشته باشد؟

الهام ابوالفضلی

دکتر مهدی معینی کیا